

Govoreći o slavnoj prošlosti italskog tla, Đurđević u 31. stihu kaže:

Cuique honor est fonti, nullum sine nomine saxum.

Pjesnik time ističe, da na italskom tlu svako vrelo i svaki kamen imaju slavnu tradiciju. Rešetar je riječ *saxum* pročitao kao *forum* i time pokvario pjesnikovu misao. Očito ga je kod riječi *saxum* zaveo u bludniju starijski oblik slova s (=f), koje se lako može zamijeniti sa f. Međutim Đurđević uvijek tako piše slovo s, a usto je neobično, što Rešetar nije primijetio, da riječ *forum* ne pristaje kontekstu rečenice ni metru.

Navodeći gradove južne Italije, Đurđević u 47. stihu spominje *Melfictum*, današnju Molfettu. Rešetar krivo piše *Molfictum* povodeći se valjda za današnjim oblikom imena toga grada.

U 48. stihu pjesnik apostrofiraju grad Abellu riječima:

Quaeque foves gelidum, mollis Abella, nemus.

Oblik *quaeque* (=et tu, quae) Rešetar je pročitao *quoque*, čime rečenica postaje nejasna.

Đurđevićev 54. stih glasi:

Tunditur Ionio pesque solumque mari.

Rešetar krivo čita dvije riječi u tome stihu i piše:

Tunditur Aonio pesque totumque mari.

I zbog stvarnih i zbog metričkih razloga morao je opaziti, da je taj stih pogrešno pročitao. *Aonius* je pridjev izveden od imenice *Aonia*, koja označuje predio Beotije, gdje je vrelo Aganipa, pa se zato *Aonius* upotrebljava i kao epitet za Muze. Ali kako bi taj epitet pristajao moru? Nadalje u riječi *totum* slog *to* po naravi je dug, pa ne može zajedno sa *pesque* tvoriti daktil.

Appoline u 57. stihu očita je Rešetarova omaška mjesto *Apolline*.

U predzadnjem stihu, oprastajući se od svog prijatelja, pjesnik se šaljivo izražava, da mu je Muza zad ijemala i da već hrče. Taj stih glasi:

Dulcis amice, vale, mea nam Polyhimnia (sic!) stertit.

Rešetar je pokvario tu pjesničku šalu pogrešno čitajući *flectit* mjesto *stertit*. Osim toga *flectit* bez nekog dodatka nema pravoga smisla.

Čudno je, što su se Rešetaru kao izdavaču Đurđevićevih djela potkrale navedene pogreške. S pravom se moralo očekivati, da će biti vještiji u čitanju pjesnikova rukopisa.

V. Gortan, Zagreb.

VRIJEDAN I KORISTAN PRIRUČNIK ZA LATINISTE. — U zbirci *Wissenschaftliche Forschungsberichte (Geisteswissenschaftliche Reihe herausgegeben von Prof. Dr. Karl Hönn)* izdala je naklada A. Francke u Bernu god. 1951. djelo *Lateinische Literatur und Sprache in der Forschung seit 1937* (299 str., cijena 23,80 maraka). Autori su mu Karl Büchner, profesor na sveučilištu u Freiburgu, i J. B. Hofmann, sadašnji urednik *Thesaurus-a linguae Latinae*. Prvi navodi i prikazuje važnije publikacije s područja latinske književnosti, a drugi s područja latinskog i najbližih mu jezika.

U predgovoru se ističe, da je toj knjizi isti zadatak, koji je poslije Prvoga svjetskog rata imalo djelo: *W. Kroll, Lateinische Philologie, Gotha 1919*. Kako je i u vremenu iza Drugoga svjetskog rata još uvijek uvelike otežčano nabavljanje stručne literature iz različitih zemalja, taj Büchner—Hofmannov priručnik hoće da nekako ublaži to stanje i da bar

u izvodu upozna čitatelja s važnijim knjigama i publikacijama, koje predstavljaju napredak ili nove poglede na području latinske filologije. Pri tome se autorima nužno nametao uži izbor, jer je u razdoblju od god. 1937.—1951. objavljen tolik broj radova te naučne discipline, da bi, kako je spomenuto u uvodnoj riječi, samo nabranjanje naslova ispunilo čitavu knjigu. Kad su već od bogate produkcije odabrali ono, što su smatrali najvrednijim, autori se nisu ograničili na registriranje pojedinih knjiga, rasprava i članaka, nego su ih većinom popratili referatima ili recenzijama, iz kojih se jasno vidi glavni sadržaj i postignuti naučni rezultati. Usto se navode i već objavljene recenzije i kritički osvrti.

Posebna je vrijednost Büchner—Hofmannove knjige u tome, što se autori uz važnije priručnike i opsežnija djela osvrću jednako opširno i na rasprave i članke razasute po brojnim njemačkim, engleskim, američkim, francuskim, talijanskim i dr. časopisima i po publikacijama akademija i naučnih društava. Uzeti su u obzir i važniji članci novijeg datuma iz RE. Nadalje su recenzirana i novija kritička izdanja potpunih djela i fragmenta, vredniji komentari i specijalni rječnici.

Prvi dio, u kojem se navode noviji radovi s područja latinske književnosti, mnogo je opsežniji od drugoga (I. dio str. 5—240, II. dio str. 241—284). Pojedine publikacije razvrstane su prema razvojnim stadijima književnosti kod Rimljana u pet poglavlja: pretknjiževno, republikansko, Augustovo, postaugustovo razdoblje do Tacita i razdoblje kasnijeg carstva. Dalja poglavlja nose naslove: *Römische Lebensbegriffe, Römerium, Methodisches, Bibliographie und Hilfsmitteln*. U zaključnom dijelu Büchner se osvrće na današnje stanje naučnog ispitivanja latinske književnosti i na njegove smjernice.

U drugom dijelu J. B. Hofmann navodi lingvistička djela u vezi s latinskim i ostalim italskim jezicima. Opći se dio dijeli na dva poglavlja: *I. Umgangssprache, Vulgärlatein, Urromanisch* i *II. Sondersprachen*. Slijedi posebni dio, koji se opet dijeli na četiri poglavlja: *I. Handbücher, II. Vorgeschichte der Italiker, Verwandtschaftsverhältnisse, Archäologie und Frühgeschichte, III. Die „vortalischen“ Sprachen Italiens, Etruskisch, Sikulisch* i *IV. Oskisch-Umbrisch, Zwischendialekte*. I u tom dijelu, kao i u prvom, recenziran je uz veća djela čitav niz članaka i rasprava iz različitih časopisa.

Büchner—Hofmannovo djelo možemo preporučiti čitateljima „Žive Antike“ kao vrlo koristan priručnik. Preko njega upoznajemo ne samo sadržaj najvažnijih novijih radova iz latinske filologije, nego i smjernice, kojima se danas kreće ta naučna disciplina.

Napominjem, da je kao 5. svezak iste zbirke izišlo slično djelo za grčku filologiju pod naslovom *Griechische Literatur und Sprache, dargestellt von Prof. Olof Gigon, Bern, Privatdozenten Dr. Alfred Bloch, Basel (Sprache), und Prof. Karl Preisendanz, Heidelberg (Papyrologie)*.

V. Gortan, Zagreb.

NIKO MAJNARIĆ, *Herodot. Novele, anegdote i druga zanimljiva priča*. Iz prijevoda dr. Augusta Musića prikupio, pregledao i dopunio. „Školska knjiga“. Zagreb 1953. 151 str. i 26 slika u tekstu.

Savjet sa prosvjetu, nauku i kulturu Narodne Republike Hrvatske odlučio je izdavati izvratke iz djela boljih svjetskih pisaca u nakladi „Školska knjiga“, a pod naslovom „Moja biblioteka“. Svrha je „Moje biblioteke“, da dađe srednjoškolskoj omladini prikladnu i korisnu knjigu, koja će je uvesti u poznavanje svjetske literature. Kao treća knjiga te vrste izišlo je eto, gore citirano djelo.

Djelo su sa zadovoljstvom pozdravili u prvom redu prijatelji klasičkih nauka zbog toga, što je ono među dosad izišlim u pomenutoj nakladi pod naslovom „Moja biblioteka“ od osobita značenja. Dok se naime djela Reljkovićeve, Matoševa i ruskih pripovjedača XIX. stolj. — dosad su izišli kao prva, druga i četvrta knjiga, izvaci iz Reljkovićevih djela,